

Rb Den Haag, 23 juni 2010, Norma v Staat



## AUTEURSRECHT – NABURIGE RECHTEN

### Thuiskopie vergoeding inzake MP3-spelers

#### Ingrijpen Kroon gerechtvaardigd

- Vast staat immers dat de rechthebbenden en de betalingsplichtigen het onderling niet eens waren (en nog steeds niet zijn) over het creëren van een heffingsplicht ten aanzien mp3-spelers en harddisk-recorders.

Het feit dat de SONT op 29 november 2006 daarover wel een besluit heeft genomen, maakt dat niet anders. Integendeel, dat besluit is een besluit dat de voorzitter van de SONT heeft moeten nemen juist omdat partijen onderling niet uitkwamen. Van een doorbreking van een tussen de onderhandelende partijen tot stand gekomen afspraak is, anders dan NORMA c.s. suggereert, dus geen sprake.

- Daarnaast deed zich naar het oordeel van de Kroon een situatie voor waarin ook meer algemene belangen in de besluitvorming dienden te worden betrokken (zie over de redelijkheid van dat oordeel hierna r.o. 4.13).

De directe aanleiding voor de AMvBs waren de door de CvTA geconstateerde problemen bij de verdeling van de thuiskopievergoedingen. Volgens de Staat dreigde die problematiek de legitimiteit van het stelsel aan te tasten omdat de uitkering van de vergoedingen aan de rechthebbenden de primaire doelstelling van het stelsel is. Ook het algemene rechtsbelang van het bewaren de legitimiteit van het stelsel bood dus een grond voor ingrijpen door de Kroon.

#### Thuiskopie vergoeding niet over alle voorwerpen

- Anders dan NORMA c.s. meent, impliceren die bepalingen niet dat rechthebbenden ten aanzien van alle voorwerpen in de zin van artikel 16c lid 1 Aw aanspraak maken op een billijke vergoeding per voorwerp

Het betoog van NORMA c.s. dat de AMvBs in strijd zijn met de artikelen 16c Aw en 10 sub e WNR is ongegrond. Anders dan NORMA c.s. meent, impliceren die bepalingen niet dat rechthebbenden ten aanzien van alle voorwerpen in de zin van artikel 16c lid 1 Aw aanspraak maken op een billijke vergoeding per voorwerp. Dat volgt al uit het feit dat de wetgever in artikel 16c lid 6 Aw de Kroon de bevoegdheid heeft gegeven nadere regels te stellen "met betrekking tot de voorwerpen ten aanzien waarvan vergoeding [...] verschuldigd is". De in r.o. 4.2 geciteerde passage uit de Kamerstukken bevestigt uitdrukkelijk dat die bepaling de bevoegdheid creëert om voorwerpen aan te wijzen die "wel of juist niet" onder de regeling vallen. De AMvBs zijn dus niet in strijd met de wet, maar regelen

#### Geen strijd met artikel 5(2)(b) richtlijn

- Zoals NORMA c.s. zelf heeft geconstateerd [...] schrijft die bepaling niet voor op welke wijze de rechthebbenden moeten worden gecompenseerd voor de door dit lid toegestane beperkingen op auteursrechten en naburige rechten.

Meer specifiek schrijft de richtlijn niet voor dat de rechthebbenden voor elk voorwerp waarop een thuiskopie kan worden gemaakt, een afzonderlijke vergoeding moeten ontvangen. Het volstaat dat er een vergoedingstelsel is dat als geheel voorziet in "billijke compensatie".

#### Drie-stappen-toets: geen onbillijke compensatie

- dat de thuiskopievergoedingen die NORMA C.S. wel ontvangt en die NORMA volgens haar eigen opgave in 2007 nog een bedrag van € 4.486.000 opleverden (paragraaf 42 conclusie van repliek), een billijke compensatie in de zin 5 lid 2 sub b van de richtlijn kunnen vormen voor alle toegestane thuiskopieën, met inbegrip van thuiskopieën op mp3-spelers en harddiskrecorders.

Vindplaatsen:

#### Rb Den Haag, 23 juni 2010

(P.H. Blok, P.G.J. de Heij en J.J. van Helm)

Sector civiel

zaaknummer / rolnummer: 313094/ HA ZA 08-1916

Vonnis van 23 juni 2010

in de zaak van

1. de stichting STICHTING NABURIGE RECHTEN-ORGANISATIE VOOR MUSICI EN ACTEURS NORMA, gevestigd te Amsterdam
2. [...] BLOK, wonende te Amsterdam.
3. [...] KRAAYENHOF, wonende te Noord-Beemster, gemeente Beemster,
4. [...] KOOLE, wonende te Amsterdam,
5. [...] DE BRUIJN, wonende te Amstelveen
6. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid NEDERLANDSE TOONKUNSTENAARSBOND, gevestigd te Amsterdam,
7. vereniging met volledige rechtsbevoegdheid FNV KUNSTEN INFORMATIE EN MEDIA, gevestigd te Amsterdam,

eisers, advocaat mr. W.P. den Hertog, te 's-Gravenhage tegen

DE STAAT NEDERLANDEN (MINISTERIE VAN JUSTITIE), zetelende te 's-Gravenhage,

Gedaagde, advocaat mr. E.J. Daalder, te 's-Gravenhage  
Eisers gezamenlijk zullen hierna NORMA c.s worden genoemd. Eiseres sub 1 zal worden aangeduid als NORMA. Eisers 2-5 zullen worden aangeduid als Blok c.s. Eiseres sub 6 en sub 7 zullen worden aangeduid als respectievelijk NTB en FNV KIEM. Gedaagde zal de Staat worden genoemd. De zaak is voor NORMA c.s. behandeld door mr. C. A. Alberdingk Thijm en mr. V.A. Zwaan, advocaten te Amsterdam en voor de Staat door de hiervoor genoemde advocaat.

#### 1. procedure

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit
- de dagvaarding van 4 juni 2008,
  - de akte houdende producties van NORMA c.s., met producties 1-32,
  - de conclusie van antwoord, met producties 1-7,
  - de conclusie van repliek tevens houdende wijziging eis alsmede akte houdende overlegging producties, met producties 33-44,
  - de conclusie van dupliek met bijlage 1,
  - de akte houdende wijziging eis tevens akte houdende overlegging productie met productie 45,
  - de akte uitlating wijziging van eis, tevens antwoordakte overgelegde productie, tevens akte houdende overlegging productie, met een bijlage,
  - de akte uitlating producties van NORMA c.s.

1.2. Vonnis is nader bepaald op heden

## 2. De Feiten

2.1. Artikel 16c van de Auteurswet (hierna: Aw) luidt wordt voor zover van belang als volgt:

1. Als inbreuk op het auteursrecht op een werk van letterkunde, wetenschap of kunst wordt niet beschouwd het reproduceren van het werk of een gedeelte ervan op een voorwerp dat bestemd is om een werk ten gehore te brengen, te vertonen of weer te geven, mits het reproduceren geschiedt zonder direct of indirect commercieel oogmerk en uitsluitend dient tot eigen oefening, studie of gebruik van de natuurlijke persoon die de reproductie vervaardigt.

2. Voor het reproduceren, bedoeld in het eerste lid, is ten behoeve van de maker of diens rechtverkrijgenden een billijke vergoeding verschuldigd. De verplichting tot betaling van de vergoeding rust op de fabrikant of de importeur van de voorwerpen, bedoeld in het eerste lid.

(...)

6. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regelen worden gegeven met betrekking tot de voorwerpen ten aanzien waarvan de vergoeding, bedoeld in het tweede lid, verschuldigd is. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorts nadere regelen worden gegeven en voorwaarden worden gesteld ter uitvoering van het bepaalde in dit artikel met betrekking tot de hoogte, verschuldigdheid en vorm van de billijke vergoeding.

Krachtens artikel 10 sub e van de Wet op de naburige rechten (hierna: WNR) is 16c Aw lid 2 tot en met lid 7 van overeenkomstige toepassing op materiaal dat op grond van de WNR is beschermd.

2.2. De op grond van de artikelen 16c Aw en 10 sub e WNR verschuldigde vergoeding (hierna: thuishkopie-vergoeding) wordt geïnd en verdeeld door een daartoe op grond van artikel 16d Aw door de Minister aangewezen rechtspersoon, te weten Stichting ThuisKopie. De bij en krachtens de wet aan Stichting de ThuisKopie opgedragen werkzaamheden worden gecontroleerd door het College van Toezicht Collectieve Beheersorganisaties Auteurs-en naburige rechten (hierna: CvTA).

2.3. De hoogte van de thuishkopievergoeding wordt krachtens de artikelen 16e Aw en 10 sub e WNR vastgesteld door een door de Minister aangewezen stichting, te weten de Stichting Onderhandelingen

ThuisKopie (hierna: SONT). Vertegenwoordigers van rechthebbenden en betalingsplichtigen maken deel uit van de SONT. Stichting de ThuisKopie vertegenwoordigt de rechthebbenden. De Stichting Overlegorgaan Blanco Informatiedragers en de Vereniging van Fabrikanten, Importeurs en Agenten op Radiogebied vertegenwoordigen de betalingsplichtigen. De voorzitter van het bestuur van de SONT wordt benoemd door de Minister. Op grond van de statuten van de SONT beslist de voorzitter als de vertegenwoordigers van de rechthebbenden en betalingsplichtigen onderling niet tot overeenstemming komen.

De meeste Nederlandse rechthebbenden hebben hun uit de Auteurswet of Wet op de Naburige Rechten voortvloeiende rechten overgedragen aan zogeheten collectieve beheersorganisaties die deze rechten collectief voor hen exploiteren. Deze collectieve beheersorganisaties innen de thuishkopievergoedingen en verdelen de ontvangen vergoedingen onder de bij hen aangesloten rechthebbenden.

2.5. NORMA is een collectieve beheersorganisatie in de hiervoor bedoelde zin. Vele uitvoerende kunstenaars, waaronder Blok c.s., hebben zich aangesloten bij NORMA.

2.6. NTB en FNV KIEM zijn vakbonden voor musici respectievelijk werknemers, freelancers en kleine zelfstandigen in de kunsten, informatieindustrie en media.

2.7. Op 29 december 2005 heeft het CvTA de Minister een rapport gezonden waarin verslag wordt gedaan van een door het CvTA ingesteld onderzoek naar het functioneren van de Stichting de ThuisKopie en de collectieve beheersorganisaties. In het rapport staat dat de situatie bij Stichting de ThuisKopie van dien aard was dat ingrijpen door in ieder geval de stichting zelf noodzakelijk was, onder meer met betrekking tot de financiële verantwoording.

2.8. Op 29 november 2006 heeft de voorzitter van de SONT mp3-spelers en harddiskrecorders aangewezen als voorwerpen waarvoor in beginsel een thuishkopievergoeding verschuldigd is. Het besluit houdt in:

1 Voor de zogenaamde "oude" dragers worden de thans bestaande tarieven tot nader order gehandhaafd (zoals blanco cd's en dvd's)

2 Voor de volgende dragers als bedoeld in artikel 16c van de Auteurswet en artikel 10 van de Wet op de Naburige rechten wordt de heffing tot nader order vastgesteld op nihil ("0-tarief"):

- Digitale audiospelers die bestemd zijn voor, en in substantiële mate gebruikt worden voor het kopiëren van auteursrechtelijk dan wel naburrechtelijk beschermd materiaal (zoals mp3-spelers)
- Digitale videorecorders die zijn uitgerust met een harde schijf.

2.9. Op 26 januari 2007 heeft het CvTA de Minister een eindrapportage gezonden met haar bevindingen over de mate waarin Stichting de ThuisKopie gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen die het CvTA had geformuleerd naar aanleiding van de in haar rapport van 29 december 2005 geconstateerde tekortkomingen. In dit eindrapportage signaleert het CvTA een nieuw probleem bij Stichting de ThuisKopie, te weten dat er

grote bedragen aan thuiskopievergoedingen door Stichting de Thuiskopie waren geïnd die niet waren verdeeld onder de rechthebbenden. Ultimo 2005 ging het om een bedrag van circa €57 miljoen.

2.10. Bij Algemene Maatregel van Bestuur van 17 februari 2007 heeft de Kroon voorwerpen aangewezen als bedoeld in artikel 16c Aw (Stb. 2007, 75). Mp3-spelers en harddiskrecorders zijn – anders dan in het hiervoor genoemde besluit van de voorzitter van de SONT – niet aangewezen als voorwerpen ten aanzien waarvan een thuiskopievergoeding verschuldigd is. Deze maatregel heeft gelding tot 1 januari 2008.

2.11. Bij Algemene Maatregel van Bestuur van 5 november 2007 heeft de Kroon wederom voorwerpen aangewezen als bedoeld in artikel 16c Aw (Stb. 2007, 435). Mp3-spelers en harddiskrecorders zijn wederom niet aangewezen als voorwerpen ten aanzien waarvan een thuiskopievergoeding verschuldigd is. Deze maatregel heeft gelding tot 1 januari 2009.

2.12. Bij Algemene Maatregel van Bestuur van 7 november 2008 heeft de Kroon wederom voorwerpen aangewezen als bedoeld in artikel 16c Aw (Stb. 2008, 468). Mp3-spelers en harddiskrecorders zijn wederom niet aangewezen als voorwerpen ten aanzien waarvan een thuiskopievergoeding verschuldigd is. Deze maatregel is vanwege een procedureel gebrek niet in werking getreden.

2.13. Bij Algemene Maatregel van Bestuur van 4 mei 2009 (Stb. 2009, 206) heeft de Kroon de hiervoor genoemde maatregel van 5 november 2007 gewijzigd in die zin dat de vervaldatum is aangepast in 1 januari 2010. Deze maatregel heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 2009.

### 3. Het geschil

3.1. NORMA c.s. vordert na twee wijzigingen van eis – samengevat – een verklaring voor recht dat de besluiten van de Minister (de rechtbank begrijpt: de Kroon) van 17 februari 2007, 5 november 2007 en 4 mei 2009 (hierna: de AMvBs) een onrechtmatige daad opleveren jegens NORMA, althans Blok c.s. en andere bij NORMA aangesloten rechthebbenden voor wie zo begrijpt de rechtbank, NTB en FNV KIEM de belangen behartigen. Daarnaast vordert NORMA c.s. een veroordeling van de Staat tot vergoeding van de schade die NORMA c.s. heeft geleden en lijdt, alsmede een proceskostenveroordeling in de zin van artikel 1019h van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv).

3.2. Aan haar vorderingen legt NORMA c.s. ten grondslag dat de AMvBs onrechtmatig zijn omdat – samengevat – de Minister (de rechtbank begrijpt: de Kroon) niet bevoegd was tot het nemen de AMvBs en omdat de AMvBs in strijd zijn met de wet, de Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (hierna: de richtlijn) die de basis vormt voor de thuiskopieregeling, het Eerste Protocol bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het Eerste Protocol) en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De bevoegdheid om op te treden

namens auteursrechthebbenden en rechthebbenden op naburige rechten ontlenen Norma, NTB en FNV KIEM aan het bepaalde in artikel 3:305a lid 1 B.W. Norma doet tevens beroep op een aan haar door de bij haar aangesloten uitvoerende kunstenaars verstrekte volmacht om namens hen in rechte op te treden.

3.3. De Staat voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van nader belang, nader ingegaan.

### De beoordeling

#### Kroon bevoegd

4.1. Het betoog van NORMA c.s. dat de Kroon niet bevoegd was om de AMvBs te nemen is ongegrond. Artikel 16c lid 6 Aw geeft de Kroon immers uitdrukkelijk de bevoegdheid om nadere regels te stellen met betrekking tot de voorwerpen ten aanzien waarvan de thuiskopievergoeding verschuldigd is. Dat is precies wat de AMvBs doen.

4.2. Het beroep van NORMA c.s. op de parlementaire geschiedenis van artikel 16c Aw kan niet leiden tot een andere conclusie. NORMA c.s. voert op zich terecht aan dat uit de Kamerstukken volgt dat het primair aan de rechthebbenden en betalingsplichtigen is om via onderhandelingen binnen de SONT onderling tot overeenstemming te komen en dat daarom de Kroon terughoudend gebruik dient te maken van de bevoegdheid. Uit de kamerstukken volgt echter ook dat de Kroon wel van de bevoegdheid gebruik kan maken als partijen er onderling niet uitkomen. Dat blijkt onder meer uit de Nota naar Aanleiding van het Verslag (Kamerstukken II 2002/2003, 28 482, nr. 5, p. 31) die uitdrukkelijk meldt:

*“Mochten partijen er onverhoopt niet zelf uit komen, dan moet het mgoelijk zijn bij algemene maatregel van bestuur alsnog voorwerpen aan te wijzen die wel of juist onder de regeling vallen.”*

Daarnaast blijkt uit de parlementaire stukken dat de Kroon de eindverantwoordelijkheid houdt omdat er ook meer algemene belangen een rol spelen.

4.3. Beide gronden voor ingrijpen hebben zich in dit geval voorgedaan. Vast staat immers dat de rechthebbenden en de betalingsplichtigen het onderling niet eens waren (en nog steeds niet zijn) over het creëren van een heffingsplicht ten aanzien mp3-spelers en harddiskrecorders. Het feit dat de SONT op 29 november 2006 daarover wel een besluit heeft genomen, maakt dat niet anders. Integendeel, dat besluit is een besluit dat de voorzitter van de SONT heeft moeten nemen juist omdat partijen onderling niet uitkwamen. Van een doorbreking van een tussen de onderhandelende partijen tot stand gekomen afspraak is, anders dan NORMA c.s. suggereert, dus geen sprake.

4.4. Daarnaast deed zich naar het oordeel van de Kroon een situatie voor waarin ook meer algemene belangen in de besluitvorming dienden te worden betrokken (zie over de redelijkheid van dat oordeel hierna r.o. 4.13). De directe aanleiding voor de AMvBs waren de door de CvTA geconstateerde problemen bij de verdeling van de thuiskopievergoedingen. Volgens de Staat dreigde die problematiek de legitimiteit van het stelsel aan te tasten omdat de uitkering van de vergoedingen

aan de rechthebbenden de primaire doelstelling van het stelsel is. Ook het algemene rechtsbelang van het bewaren de legitimiteit van het stelsel bood dus een grond voor ingrijpen door de Kroon.

#### **Geen strijd met de wet, richtlijn en driestappentoets**

4.5. Het betoog van NORMA c.s. dat de AMvBs in strijd zijn met de artikelen 16c Aw en 10 sub e WNR is ongegrond. Anders dan NORMA c.s. meent, impliceren die bepalingen niet dat rechthebbenden ten aanzien van alle voorwerpen in de zin van artikel 16c lid 1 Aw aanspraak maken op een billijke vergoeding per voorwerp. Dat volgt al uit het feit dat de wetgever in artikel 16c lid 6 Aw de Kroon de bevoegdheid heeft gegeven nader regels te stellen "met betrekking tot de voorwerpen ten aanzien waarvan vergoeding [...] verschuldigd is". De in r.o. 4.2 geciteerde passage uit de Kamerstukken bevestigt uitdrukkelijk dat die bepaling de bevoegdheid creëert om voorwerpen aan te wijzen die "wel of juist niet" onder de regeling vallen. De AMvBs zijn dus niet in strijd met de wet, maar regelen precies wat de wetgever voor ogen heeft gestaan.

4.6. Het beroep van NORMA c.s. op artikel 5 lid 2 sub b van de richtlijn kan NORMA c.s. ook niet baten. Zoals NORMA c.s. zelf heeft geconstateerd (paragraaf 73 van de dagvaarding en paragraaf 25 conclusie van repliek), schrijft die bepaling niet voor op welke wijze de rechthebbenden moeten worden gecompenseerd voor de door dit lid toegestane beperkingen op auteursrechten en naburige rechten. Meer specifiek schrijft de richtlijn niet voor dat de rechthebbenden voor elk voorwerp waarop een thuiskopie kan worden gemaakt, een afzonderlijke vergoeding moeten ontvangen. Het volstaat dat er een vergoedingstelsel is dat als geheel voorziet in "billijke compensatie".

4.7. Voor zover NORMA c.s. heeft bedoeld te betogen dat het totaal aan thuiskopievergoedingen dat NORMA c.s. op dit moment ontvangt, geen billijke compensatie oplevert, moet dat betoog bij gebrek aan steekhoudende motivering worden verworpen. NORMA c.s. heeft in dit verband slechts aangevoerd dat zij geen vergoeding ontvangt voor privé-kopieën op mp3-spelers en harddiskrecorders en dat de totale vergoeding de afgelopen jaren sterk is gedaald. Dat feit laat onverlet dat de thuiskopievergoedingen die NORMA C.S. wel ontvangt en die NORMA volgens haar eigen opgave in 2007 nog een bedrag van €4.486.000 opleverden (paragraaf 42 conclusie van repliek), een billijke compensatie in de zin 5 lid 2 sub b van de richtlijn kunnen vormen voor alle toegestane thuiskopieën, met inbegrip van thuiskopieën op mp3-spelers en harddiskrecorders.

4.8. Volgens NORMA c.s. schenden de AMvBs de derde stap van de in artikel 5 lid 5 van de richtlijn opgenomen driestappentoets. Omdat geen compensatie plaatsvindt voor het nadeel dat wordt geleden ten gevolge van het door de wetgever geoorloofde privékopieën op mp3-splers en harddiskrecorders worden, naar NORMA c.s. stelt, de wettige belangen van de rechthebbenden onredelijk geschaad. Daargelaten de vraag of deze bepaling rechtstreekse werking heeft, hetgeen de Staat bestrijdt, gaat dit betoog niet op

omdat niet is aangetoond dat de totale ontvangen compensatie als onbillijk moet worden beschouwd. Ervan uitgaande dat de rechthebbenden billijke compensatie ontvangen voor de beperkingen van hun rechten kan dus niet worden geoordeeld dat niettemin hun rechten onredelijk worden geschaad.

#### **Geen strijd met Eerste Protocol**

4.9. Volgens NORMA c.s. zijn de AMvBs in strijd met artikel 1 van het Eerste Protocol. De rechtbank begrijpt dat NORMA in dit verband heeft bedoeld te betogen dat de wettelijke beperking van de auteursrechten en naburige rechten voor thuiskopieën moet worden gekwalificeerd als ontneming van eigendom in de zin van die bepaling en dat daar op grond van de AMvBs onvoldoende compensatie tegenover staat.

4.10. In het midden kan blijven of de kwalificatie van de wettelijke beperking als ontneming van eigendom gegrond is (de Staat heeft dit gemotiveerd bestreden). Ook indien zou worden aangenomen dat er sprake is van ontneming van eigendom, kan niet worden geconcludeerd dat er sprake is van strijd met het Eerste Protocol. Zoals hiervoor al is vastgesteld in rechtsoverweging 4.7. heeft NORMA c.s. namelijk niet inzichtelijk gemaakt dat het bedrag dat NORMA c.s. op dit moment via de thuiskopievergoedingen ontvangt, onvoldoende compensatie vormt voor de wettelijke beperking van het auteursrecht en de naburige rechten. Het enkele feit dat NORMA c.s. niet voor elk voorwerp waarop de beperking van toepassing is afzonderlijk een vergoeding is daarvoor onvoldoende omdat het totale bedrag dat NORMA c.s. ontvangt wel voldoende compensatie kan vormen voor de beperking in zijn geheel. Het Eerste Protocol schrijft immers geen specifieke wijze van compensatie voor. Integendeel, blijkens de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de Mens volstaat een afweging van de betrokken belangen ("fair balance") en komt de Staat daarbij een ruime beoordelingsvrijheid ("wide margin of appreciation") toe (vgl. o.m. het door NORMA c.s. aangehaalde arrest EHRM 29 maart 2006, 36813/97, LJN AW8901, Scordino/Italië, r.o. 94). Voor zover NORMA c.s. heeft bedoeld te betogen dat de Staat de betrokken belangen niet goed heeft gewogen, wordt verwezen naar het oordeel van rechtbank over belangenafweging hierna rechtsoverweging 4.13.

#### **Geen strijd met beginselen van behoorlijk bestuur**

4.11. Anders dan NORMA c.s. meent, zijn de AMvBs niet in strijd met het verbod op willekeur. Daarbij stelt de rechtbank voorop dat de rechter zich bij de toets aan dat verbod terughoudend moet opstellen (vgl. HR 15 oktober 2004, NJ 2005, 67). Er is alleen sprake van een schending van het verbod indien de Staat in redelijkheid niet tot de AMvBs heeft kunnen komen, in aanmerking genomen de belangen die bij de Staat in redelijkheid niet tot de AMvBs heeft kunnen komen, in aanmerking genomen de belangen die bij de Staat ten tijde van de totstandkoming van het voormelde voorschift bekend waren of behoorden te zijn. Daarbij heeft de rechter niet tot taak om de waarde of het maatschappelijk gewicht dat aan de belangen moet worden toegekend naar eigen inzicht vast te stellen.

4.12. Het betoog van NORMA c.s. dat het totale bedrag dat jaarlijks aan thuishkopievergoedingen wordt geïnd, de afgelopen jaren is gedaald omdat consumenten steeds vaker thuishkopieën zouden maken op mp3-spelers in plaats van op Cd's en Dvd's, brengt niet mee dat de Kroon in redelijkheid niet heeft kunnen komen tot het nemen van de AMvBs. Daargelaten dat de Staat gemotiveerd heeft betwist er op sectorniveau sprake is van een substantiële daling, brengt de gestelde daling niet zonder meer mee dat de Kroon in redelijkheid niet heeft kunnen besluiten tot het nemen van de AMvBs. Bij het nemen van die maatregelen dient de Kroon namelijk niet alleen oog te hebben voor de belangen van de rechthebbenden. Ook het algemeen belang en de belangen van de betalingsplichtigen en consumenten dienen in de besluitvorming te worden betrokken.

4.13. In dit geval heeft de Kroon geoordeeld dat, gelet op de door de CvTA geconstateerde problemen bij de verdeling van thuishkopievergoedingen, de belangen van de rechthebbenden tijdelijk niet opwogen tegen de belangen van de betalingsplichtigen en consumenten en het algemene belang om de legitimiteit van het stelsel te bewaren. Dat is niet onredelijk. Uitbreiding van het vergoedingstelsel met extra lasten voor de betalingsplichtigen, en in het verlengde daarvan voor consumenten ligt immers niet voor de hand zolang de primaire doelstelling van het stelsel, te weten de uitkering van geïnde vergoedingen aan de rechthebbenden, in substantiële mate niet wordt gerealiseerd. In zoverre hangen de uitbreiding van het vergoedingstelsel en de problemen bij de verdeling, anders dan NORMA c.s. meent. Daar komt bij dat NORMA c.s. inzichtelijk heeft gemaakt dat de daling van totale heffing dusdanig was dat de rechthebbenden geen billijke compensatie meer ontvingen.

4.14. Anders dan NORMA c.s. meent, kunnen de problemen bij de verdeling van de vergoedingen ook een grond vormen voor de laatste de AMvB van 4 mei 2009. De stelling van NORMA c.s. dat die problematiek volledig was opgelost ten tijde van het nemen van die maatregel is ongegrond. De Staat heeft onder verwijzing naar het besluit van het CvTA waarop NORMA c.s. haar stelling baseert (productie 42 van NORMA c.s.), duidelijk gemaakt dat de problematiek nog niet volledig was opgelost. Uit besluit blijkt namelijk dat een bedrag van in totaal €9,2 miljoen nog altijd onverdeeld was. Van een deel van dat bedrag, te weten €3,3 miljoen, kon het CvTA ten tijde van het rapport nog niet vast stellen of verdeling nog wel zou gaan lukken.

4.15. Uit het voorgaande volgt ook dat het betoog van NORMA c.s. dat de AMvBs onvoldoende zijn gemotiveerd, geen doel treft. In de toelichting op de AMvBs wordt immers verwezen naar de problematiek van de onverdeelde gelden, althans naar het onderzoek door het CvTA naar problemen bij de verdeling, als grond voor de bevestiging van het stelsel. Die problematiek is een inzichtelijke grond voor het nemen van de AMvBs dus de de verwijzing daarnaar vormt een voldoende motivering van de AMvBs.

#### Conclusie

4.16. Op grond van het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de Staat met het nemen de AMvBs niet onrechtmatig heeft gehandeld jegens NORMA c.s. De vorderingen zullen daarom worden afgewezen.

4.17. NORMA c.s. zal als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. De proceskosten zullen, anders de Staat heeft gevorderd, niet worden begroot overeenkomstig artikel 1019h Rv. NORMA C.S, stelt weliswaar dat er sprake is van een "schending van intellectuele eigendomsrechten" (paragraaf 15, conclusie van repliek), maar de rechtbank begrijpt dat NORMA c.s. niet bedoelt dat de Staat aan de rechthebbenden voorbehouden handelingen verricht, maar dat de Staat onvoldoende compensatie biedt voor de wettelijke thuishkopiebeperking. Er is daarom geen sprake van handhaving van die intellectuele eigendomsrechten in de zin van artikel 1019 Rv. De kosten aan de zijde van de Staat worden op grond van het liquidatietarief begroot op:

- vast recht	€254,00
- salaris advocaat	1.130,00 (2,5 punten x tarief €452,00)

#### 5. De beslissing

De rechtbank

5.1. wijst de vorderingen af,

5.2. veroordeelt NORMA c.s. in de proceskosten, aan de zijde van de Staat tot op heden begroot op €1.384,00.

5.3. verklaart dit vonnis wat de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. P.H. Blok, mr. P.G.J. de Heij en mr. J.J. van Helm en in het openbaar uitgesproken op 23 juni 2010.